

Länsi-Suomen yhteistoiminta- alue

Outi Linnaranta

Psykiatrian tulosryhmäjohtaja, Tyks psykiatrian tulosryhmä

Dosentti, el, YET

Kerätty pikakommentit Varha, Satakunta ja Pohjanmaa hyvinvointialueilta

5.3.2026

Parannamme joka päivä

Länsi-Suomen yta-alueen johtopäätökset

- Kaksiportaisuuden yleisperiaatteet oppilaitoksia ja hyvinvointialueita koskien hyvät
Kaikki yliopistot ja hyvinvointialueet asetettava samanarvoiseen asemaan yta-rakenteita kunnioittaen
- Osoitettu rahoitus kokonaisuudessaan vaikuttaa riittävältä, tarkkaa arviota vaikea tehdä
Rahoituksen jatkuvuus turvattava, jotta toiminta kehittyy kokemuksesta
- Länsi-Suomen Yta-alueen osaamiskeskuksen ja pitkäaikaisen alueellisen koulutusyhteistyön jatkuvuus on turvattava
Viestinnällinen rauha alueellisesti kun koulutetaan omaa henkilöstöä vaikuttaviin menetelmiin
- Koulutuskoordinaatio, mahdolliset seminaarit, laadunvarmennus halutaan tehdä hyvinvointialueen työntekijöiden ja potilaiden osalta hyvinvointialuekohtaisesti

Vastuutaho

- Tärkein ongelma esityksessä on, että rahoitus jakautuu kolmelle päätoimijatyypille, joiden keskinäiset erimielisyydet tavoitteissa, keinoissa ja yhteistyötavoissa vuosien ajalta eivät ratkea helposti eivätkä nopeasti
Täytyy valita kullakin yta-alueella kouluttajatahot, joilla on selkeä mandaatti varmistaa laadukas 1. ja 2. portaan koulutuksen jatkumon muodostava kokonaisuus ja tarjota tutkintotodistus
- Positiivista on, että psykoterapiakoulutuksen hyödyllisyys palvelujärjestelmän perustehtävien kannalta halutaan varmistaa aiempaa paremmin
Hyödyllisyyden kannalta on isoja alueellisia eroja tarpeissa ja käyttöönoton valmiudessa
- Länsi-Suomen yta-alueen palveluissa ensisijainen yhteistyötaho olisi luontevimmin yliopiston (psykologia, lääketiede ja erikoistuvat, sosiaalihuolto, ruotsinkielinen koulutus; Turun yliopisto ja Åbo Akademi) ja AMK:n (sairaanhoitajat) yhdistelmä
On jo koulutusalausta, kouluttajat, koulutusten järjestämisen osaaminen, paljon sisältöjä valmiiksi mietittynä
Varmistetaan jatkumo laadussa 2. portaaseen huomioiden nyt olemassa olevien psykoterapeuttikoulutusten moninaisuus
Palvelujärjestelmän kanssa tiivis ja jatkuva yhteistyö on välttämätön sisällön rakentamisessa, opiskelijavalinnassa, koulutuspotilaiden ja menetelmäohjauksen suunnittelussa ja toteuttamisessa

Koulutusalueesta kuuluu koulutuksesta vastaavalle taholle

- **Teknologiset ratkaisut kilpailutetaan säännöllisesti** kussakin yliopistossa ja kullakin hyvinvointialueella
  - Jos hyvinvointialue tarvitsee teknologista ratkaisua, sen voi kilpailuttaa hyvinvointialueiden yhteistyönä
- Sisältöjen pitää olla irrotettavissa tietystä alustasta toiseen kustannusten hillitsemiseksi
- Kun sisältöjä on jo paljon olemassa, painopiste sen sopimiseen, kuka omistaa sisällön, mitä voidaan siirtää ja minne
- Teknologinen ratkaisu on eri asia kuin sisällöllinen työ
- Nyt HUS koulutusalueilla olevista materiaaleista testattuna erikoistuvilla lääkäreillä, psykologeilla ja psykiatrian erikoissairaanhoidossa erittäin kriittinen näkemys tai vähintäänkin ristiriitainen kokemus
  - Huomattavia alueellisia resursseja on tarvittu varsinaisen koulutuksen tuottamiseen silloin, kun kyse on terapeuttisista hoitomenetelmistä
  - Verkkomateriaali ei tuo vuorovaikutustaitoja, varmista työn turvallisuutta, eikä auta käytännön ongelmissa
- Jos HUS:lla on roolia koulutuksessa, seurantatieto ei saa mennä HUS:siin vaan sen pitää potilaiden osalta tapahtua hyvinvointialueen sisäisesti, tavanomaisissa asiakas- ja potilastietojärjestelmissä
  - Merkittävä määrä potilaiden saaman hoidon tietoja jää muuten kertymättä omaan tietoaaltaan Koulutetuista tai osaamisen juurtumisesta tarvitaan reaaliaikainen käsitys alueella

Volyyymi valtava

- Länsi-Suomi 430 opiskelijaa /vuosi
- Koulutuspäivät, ryhmätapaamiset, työnohjaukset vaativat kouluttajaresurssin
- Lisäksi koordinoidaan ajat, potilaat, seuranta, kilpailutus, suunnittelu, arviointi
- Koulutuksen aikana työnohjausta
  - IPC-n:ssä 20h (10 krt x 2h); yht. 8600 h
  - IPT-n:ssä 16h (8 krt x 2h); yht. 6880 h
  - CK:ssa 20h (10 krt x 2h); 8600h
- kuuden hengen koulutusryhmät $430/6 = 72$ ryhmää x 20h = **1440h**
työnohjaajatyötä per vuosi
- kuuden hengen koulutusryhmät $430/6 = 72$ ryhmää x 16h = **1152h**
työnohjaajatyötä per vuosi
- **Kriittinen tarkastelu hyvinvointialueen roolin osalta erityisesti, jos koulutettavat eivät ole omia työntekijöitä tai harjoittelu sisältää muita kuin hyvinvointialueen potilaita**

Tilannekatsaus Länsi-Suomen yta-alue

Turussa on laaja kouluttajayhteisö ja kokemus eri psykoterapiamenetelmiin ja suuntauksiin kouluttamisessa

Aktiivinen rooli kansainvälisessä tutkimuksessa vaikuttavaksi osoitettujen menetelmien maahantuoja, tiedon koostajana ja kouluttajana

Länsi-Suomessa on valmius tarjota ensimmäisen portaan koulutus yliopisto- ja AMK-vastuulla

Psykologien ensimmäisen portaan koulutuksen pilotti Turun yliopiston kanssa 2,5 vuoden ajan

Sairaanhoitajien erityispätevyys, pilotointi Turun AMK kanssa

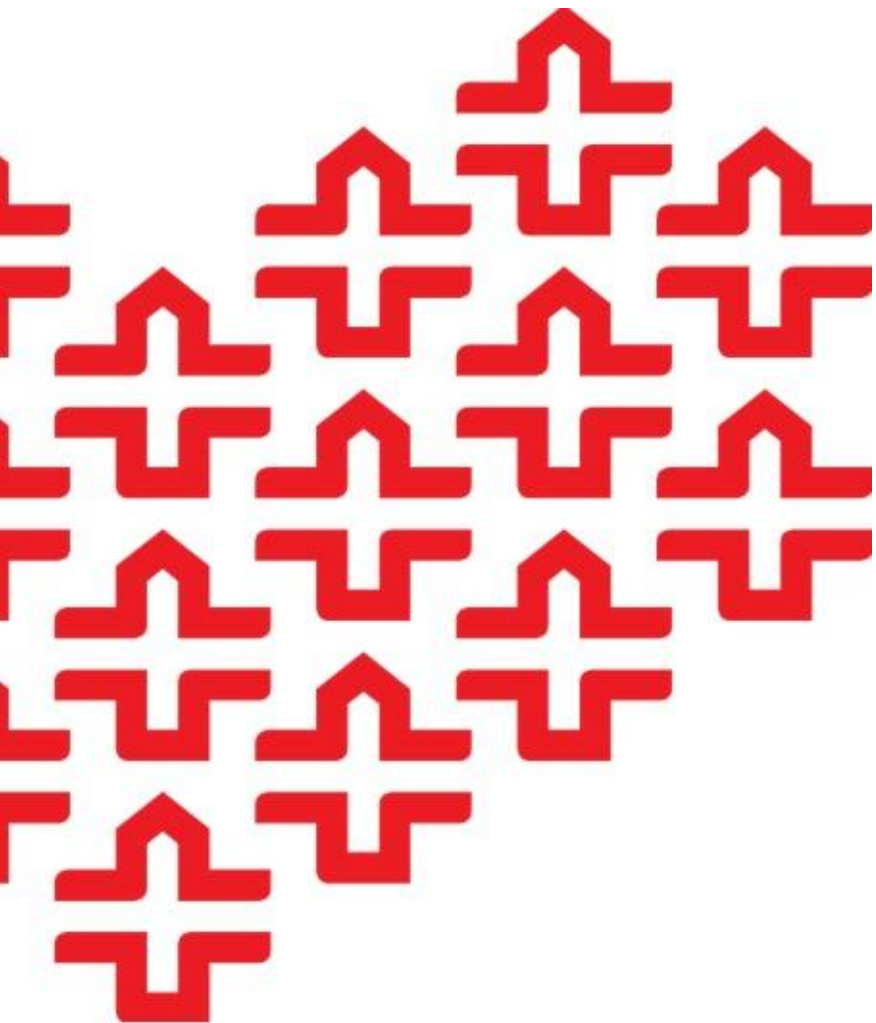
Lääkäreiden perusopintojen aikainen valinnainen teoriakoulutus Turun yliopiston kanssa

Psykiatrian aloihin erikoistuvien lääkäreiden psykoterapeuttikoulutus Turun yliopiston kanssa, seuraava 2028

Åbo Akademi **ruotsinkielinen** psykoterapeuttikouluttaja

Sosiaalihuollon erikoistumiskoulutuksesta suunnitelmat olemassa

Yta-osaamiskeskus voi kouluttaa omia työntekijöitä

Menetelmien käyttöönoton rakenteet oman henkilöstön kouluttamiseksi ovat valmiina

Länsi-Suomen psykososiaalisten menetelmien osaamiskeskus on aloittanut 2/2026

resurssina 1 johtava asiantuntija, 2 sh Varhassa, 2 sh Satakunnassa ja 1 työntekijä Pohjanmaalla

Yta-johtoryhmä ja ohjausryhmä

Sosiaalihuollon osaamiskeskus aloittanut 9/2025

2 työntekijää

Implementointitiimit hyvinvointialueilla

Johtajien ja esihenkilöiden tuki vaikuttavien menetelmien käytölle

Koulutusten seuranta Varhalla: oma osaajarekisteri, tietojärjestelmän hoitotaulukko, Varha-sovellus

Menetelmäkoulutuksia omalle henkilöstölle halutaan jatkaa hyvinvointialueiden ja paikallisten oppilaitosten tiivistyvässä yhteistyönä

Opintojen koordinointiin ja seurantaan alueellinen resurssi

Hyvinvointialueen keskeinen rooli

- Hyvinvointialueella **palveluissa on paras tieto**
  - Mitä palvelutarpeita on
  - Mikä kokemus (käytettävyys, hyväksyttävyyys, toteutettavuus) eri lähestymistavoista/menetelmistä on
  - Käytettävissä olevista resursseista niin hoitoa ja tukea kuin kouluttautumista ja implementoinnin tukea koskien
  - Valmius kouluttautumiseen
  - Koulutuksen tulemisesta käytäntöön ja esteiden purkuun
- Kannatettavaa lisätä koulutuksen koordinoinnin ja menetelmäohjauksen resurssia oppilaitoksissa ja hyvinvointialueilla
- Palvelujärjestelmän perustehtävä on terveyshyödyn tuottaminen
  - Menetelmäohjaajia ja kouluttajia löytyy palveluista mutta myös muualta
  - Potilaita löytyy myös hyvinvointialueen palveluiden ulkopuolelta
- **Potilaita koskevien tietojen koostaminen, myös koulutuksen aikana, palveluita tarjoavan organisaation eli hyvinvointialueen sisällä**
- Tärkeää että palvelujärjestelmä varmistaa koulutuksen hyödyllisyyttä julkisella sektorilla osallistumalla vahvasti yliopiston ja amk kanssa koulutusten suunnitteluun

Opiskelijavalinta

- Jos hyvinvointialueen omia työntekijöitä ja potilaita, helpompaa ottaa roolia koulutuksissa
Tämä ei kuitenkaan koulutusten suuren volyymin kannalta ole hyvä ratkaisu – ammatinharjoittajat ja palvelujärjestelmän ulkopuoliset kansalaiset voivat olla tärkeä voimavara
- Paikallisena yhteistyönä järjesteltävissä koulutuspotilaita ja menetelmäohjaajia kunhan autonomia palveluiden priorisoimiseksi säilyy
Volyymi olisi poikkeuksellisen suuri perustehtävän ulkopuolelle suunnattavaksi
Esimerkiksi Länsi-Suomen yta-alueella 430 opiskelijaa/vuosi

Rahoitus yliopistoille ja AMK

- **Kannatettava**
- **AMK sairaanhoitajien koulutuksen tuottajana välttämätön osapuoli sairaanhoitajien osalta**
- Yliopistoissa ja AMK:ssa on paras osaaminen vaikuttavaan kouluttamiseen, myös koskien verkkomateriaalia ja oppimisen tuloksellisuutta
- Meillä on toimiva yhteistyö paikallisten oppilaitosten kanssa
- Mm. koulutussisältöjen ja koulutuspotilaiden koordinointiin oppilaitoksissa tarvitaan lisäresurssi nykyiseen verrattuna
- Varmistetaan, että 1. vaihe muodostaa laadukkaan jatkumon 2. vaiheeseen eri viitekehyksissä

Rahoitus HUS:lle?

- **Länsi-Suomi yta-alueena ei kannata** koulutukseen sisältyviä kansallisesti keskitettyjä palveluita HUS:lle, etenkin koulutuskoordinaatio, mahdolliset seminaarit, laadunvarmennus
- Toiveena on sen sijaan voida järjestää nämä oman yta-alueen palveluiden ja oppilaitosten yhteistyönä
- **Osaamiskeskuksen autonomia pitää turvata**
Omat hallintorakenteet ja yta-alueen yhteistyö ja viestintä käyttöönotoissa ja juurruttamisen tuessa ensisijaiset HUS viestintä ja vaikuttamistyö voi muodostaa riskin oman osaamiskeskuksen verkostotyölle ja viestinnälle
Kokemus on, että hanketyön aikana HUS toimijat ovat väärinkäyttäneet asemaansa "kansallisena" edustajana ohi hyvinvointialueiden

Sairaanhoidtajien koulutus

- Nykyinen suunnitelma ei ota huomioon sairaanhoidtajien ja sosiaalityöntekijöiden olemassa olevia koulutusrakenteita ja tehtyä ammattiryhmäkohtaista valmistelutyötä
  - AMK sairaanhoidtajien eri koulutusmuotojen keskeisin kouluttajataho

Sosiaalihuollon rooli?

- Sosiaalihuollossa ei ole erikoistumiskoulutusrakennetta
- Onko varmistettu että sosiaalihuollossa ja yliopistoissa ollaan valmiita muutokseen sosiaalihuollon osalta?
  - Menetelmien valinta ja kouluttaminen terveydenhuollosta ongelmallista
  - Miten suhtautuu sosiaalihuoltolain uudistukseen?
  - Mielenterveyden peruskoulutuksen taso erittäin erilainen erikoistuvilla lääkäreillä ja sosiaalihuollon ammattilaisella?
- Mihin tarpeeseen tämä terapiakoulutus vastaa sosiaalihuollossa ja missä sen palveluissa?
- Ajoitus ja etenkin valmisteluaikataulu on väärä jos sosiaalihuoltolain uudistus toteutuu

Valmisteluprosessista

- Tieto kuulemisesta tuli järjestelmään 26.2.25 klo 17.06, henkilökohtainen kontakti talon sisältä perjantaina 27.2.26 klo 13:45
- Olisi perusteltua, että jos hoitoon keskittyvälle organisaatiolle annetaan näin merkittävä lisätehtävä opiskelijoiden koulutuksessa, olisimme aktiivisesti mukana valmistelussa
Länsi-Suomen yta-alue ole ole nimennyt valmisteluvaiheessa edustajaa eikä antanut mandaattia kenellekään muulle edustaa yta-alueitamme
- Kutsu ja kuuleminen hiihtolomakaudella saattaa alueet eriarvoiseen asemaan